FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT F. G. JACOBS

fremsat den 29. marts 1990 *

Høje Domstol.

Den fælles markedsordning for frugt og grønsager

1. I denne sag kræver sagsøgerne i medfør af EØF-Traktatens artikel 215, stk. 2, erstatning for tab, de hævder at have lidt som følge af Kommissionens udstedelse af forordning (EØF) nr. 3587/86 (EFT L 334, s. 1). Forordningen ændrede de tilpasningskoefficienter, som anvendes til at beregne den pris, som betales for frugt og grønsager med visse handelskendetegn.

2. Der er otte sagsøgere. Fire af dem, dvs. AERPO, ALPO, Groupement des producteurs »Hermitage-Basse Isère« og Groupement »Dauphiné-Vivarais« er producentorganisationer i henhold til artikel 13 i forordning (EØF) nr. 1035/72 (EFT 1972 II, s. 423), som ændret. Ud af denne gruppe på fire er de to første etableret i Italien og de to sidste i Frankrig. De sidste fire sagsøgere, dvs. CAPO, COT, Jean-Claude Guillermain og Jean Julien, er producenter af frugt og grønsager og er medlemmer af en af de sagsøgende producentorganisationer.

3. Frugt og grønsager er omfattet af en fælles markedsordning, hvis regler findes i forordning nr. 1035/72. Forordningens prisstøtteordning, som i sammenligning med ordninger på andre områder er ret beskeden, består af to elementer. For det første kan producentorganisationer fastsætte en tilbagekøbspris, under hvilken de ikke udbyder de af deres medlemmer leverede produkter til salg (artikel 15, stk. 1). Når der er fastsat en tilbagekøbspris, yder producentorganisationerne deres medlemmer en godtgørelse for de ikke solgte mængder. Medlemsstaterne kan fastsætte tilbagekøbsprisens maksimumsbeløb. Producentorganisationerne kan også beslutte ikke at udbyde produkter til salg, som ikke overholder afsætningsreglerne. I så fald yder producentorganisationerne de tilknyttede producenter en godtgørelse, beregnet i forhold til tilbagekøbsprisen, for de mængder, der ikke udbydes til salg [artikel 15, stk. 1, som ændret ved artikel 4 i forordning (EØF) nr. 1154/78, EFT L 144, s. 5].

4. For at finansiere foranstaltningerne i forbindelse med tilbagekøb skal producentor-

* Originalsprog: engelsk.

ganisationerne oprette en interventionsfond, som opretholdes ved at pålægge pligt til at betale bidrag for de mængder, der udbydes til salg. De produkter, som medlemmerne udbyder til salg, sælger normalt gennem organisationen. Dette fremgår af den franske version af artikel 13 i forordning nr. 1035/72, skønt bestemmelsens engelske tekst er noget uklar, hvilket jeg påpegede i afsnit 10 i mit forslag til afgørelse i sag 77/88, Stute mod Forbundsrepublikken Tyskland.

5. For visse produkter skal Rådet desuden i henhold til artikel 16, stk. 1, i forordning nr. 1035/72 hvert år fastsætte en »basispris« og en »opkøbspris«. Det fremgår af artikel 16, stk. 2 [som ændret ved artikel 1 i forordning (EØF) nr. 2454/72, EFT 1972 (november), s. 59], at basisprisen

»fastsættes særlig under hensyntagen til nødvendigheden af:

— at bidrage til opretholdelse af landbrugernes indkomst;

— at sikre prisstabiliseringen på markederne, uden at der derved dannes strukturbetingede overskud inden for Fællesskabet;

— at tage hensyn til forbrugernes interesser,

på grundlag af udviklingen af gennemsnittet af de noteringer, der er konstateret på Fællesskabets mest repræsentative produktionsmarkeder i de sidste tre år for et produkt med fastlagte handelsegenskaber, såsom sort eller art, kvalitetsklasse, størrelsessortering og emballering.«

Afhængig af produktet fastsættes opkøbsprisen til mellem 40% og 70% af basisprisen.

6. Ifølge artikel 18 (som ændret ved artikel 2 i den nævnte forordning nr. 2454/72) yder medlemsstaterne de producentsammenslutninger, der inden for rammerne af artikel 15 foretager interventioner, et udligningsbeløb, såfremt tilbagekøbsprisen ikke overstiger et vist niveau. Niveauet beregnes på baggrund af basisprisen og opkøbsprisen, om nødvendigt multipliceret med den pågældende tilpasningskoefficient.

7. Opkøbsprisens hovedfunktion er at fastlægge, hvornår medlemsstaterne har pligt til at opkøbe produkter, som de tilbydes (artikel 19, som ændret ved artikel 3 i ovennævnte forordning nr. 2454/72). Såfremt noteringerne på et bestemt marked tre på hinanden følgende markedsdage er lavere end opkøbsprisen, skal Kommissionen, såfremt den pågældende medlemsstat anmoder derom, konstatere, at markedet for det pågældende produkt er i en alvorlig krisesituation. På dette tidspunkt bliver medlemsstaterne forpligtede til at opkøbe de produkter, som tilbydes dem, og som har oprindelse inden for Fællesskabet, såfremt disse produkter opfylder kvalitetsnormernes krav med hensyn til kvalitet og størrelsessortering og ikke i henhold til artikel 15 er blevet trukket ud af handelen. Opkøbene indstilles, såfremt noteringerne på tre på hinanden følgende markedsdage er højere end opkøbsprisen.

8. Såfremt medlemsstaterne i medfør af artikel 19 tilbydes produkter, der udviser andre handelskendetegn end de produkters, der er lagt til grund for basisprisens fastsættelse (såkaldte ledeprodukter), udregnes den pris, hvortil produktet opkøbes, ved at anvende en tilpasningskoefficient på ledeproduktets opkøbspris [artikel 16, stk. 4, som ændret ved forordning (EØF) nr. 793/76, EFT L 93, s. 1, og ovennævnte forordning nr. 1154/76]. Tilpasningskoefficienterne fastsættes i henhold til forvaltningskomitéproceduren, som jeg senere skal vende tilbage til.

Den anfægtede forordning

9. Kommissionen indførte ved forordning nr. 3587/86 nye tilpasningskoefficienter, der skulle anvendes på opkøbspriserne for frugt og grønsager. Ifølge sagsøgerne medførte dette en nedsættelse i) af opkøbspriserne for visse af de af forordning nr. 1035/72 omfattede produkter; ii) af det udligningstilskud, medlemsstaterne ydede de producentorganisationer, som intervenerede i henhold til artikel 15; og iii) af de godtgørelser, producentorganisationerne ydede deres medlemmer, for de produktmængder, der blev trukket ud af handelen. Sagsøgerne gør gældende, at forordning nr. 3587/86 er retsstridig, og har for producentorganisationernes vedkommende fremsat krav om erstatning i form af betaling af forskellen mellem det udligningstilskud, medlemsstaterne skulle have ydet dem efter de tidligere tilpasningskoefficienter, og det beløb, som var beregnet efter de nye tilpasningskoefficienter. For de sagsøgende producenters vedkommende er der rejst krav om erstatning i form af forskellen mellem de godtgørelser, som producentorganisationerne skulle have ydet dem i medfør af de tidligere koefficienter, og de beløb, som blev ydet efter de nye tilpasningskoefficienter. Sagsøgerne kræver også et symbolsk beløb i erstatning for det fald i noteringerne, de hævder fulgte af faldet i opkøbspriserne efter indførelsen af nye tilpasningskoefficienter.

Formaliteten

10. I sit svarskrift gør Kommissionen indirekte gældende, at i det mindste en del af sagen bør afvises. Den anfører, at de af sagsøgerne, som er producentorganisationer, kunne have anlagt sag ved de nationale domstole og dér have bestridt de udligningstilskud, som de nationale myndigheder betalte dem. Spørgsmålet om gyldigheden af forordning nr. 3587/86 kunne derefter have været forelagt til præjudiciel afgørelse. Såfremt forordningen var blevet erklæret ugyldig som følge af en sådan forelæggelse, ville dette have medført, at der var blevet udbetalt udligningsbeløb under anvendelse af de tidligere tilpasningskoefficienter.

11. Kommissionen henviser tilsyneladende til Domstolens praksis om, at realitetsbehandlingen af et erstatningssøgsmål i visse tilfælde er betinget af, at sagsøgeren har udtømt de nationale retsmidler for at opnå erstatning fra de nationale myndigheder. Efter denne praksis vil et erstatningssøgsmål dog kun blive afvist, såfremt de personer, som hævder at være påført et tab på grund af retsakter fra Fællesskabets institutioner, er sikret en effektiv retsbeskyttelse ved de na-

tionale retsmidler: jfr. dom af 30. maj 1989, Roquette Frères mod Kommissionen, præmis 15 (sag 20/88, Sml. s. 1553); dom af 12. april 1984, Unifrex mod Kommissionen og Rådet, præmis 11 (sag 281/82, Sml. s. 1969) og dom af 26. februar 1986, Krohn mod Kommissionen, præmis 27 (sag 175/84, Sml. s. 753).

12. Som sagsøgerne imidlertid har påpeget, er deres krav ikke begrænset til forskellen mellem erstatningen og godtgørelserne i medfør af de nye tilpasningskoefficienter og de beløb, der skulle være blevet ydet efter de tidligere tilpasningskoefficienter, men omfatter også det tab, de hævder at have lidt som følge af de påståede fald i noteringerne efter udstedelsen af den anfægtede forordning. Kun Domstolen kan tildele erstatning for dette tab. Selv om sagsøgerne kun kræver et symbolsk beløb i erstatning for det påståede tab, har sagsøgerne snarere valgt denne fremgangsmåde for at undgå problemet med at opgøre dette tab end for at undgå at anlægge sag ved de nationale domstole.

13. Domstolens praksis om udtømmelse af nationale retsmidler bør efter min mening anvendes med forsigtighed, idet det forudsætter, at man gætter på udfaldet af eventuelle retssager for de nationale domstole. I den foreliggende sag har Kommissionen ikke gjort gældende, at sagsøgernes krav om erstatning for de hævdede fald i noteringerne åbenbart er ubegrundet. Det er heller ikke blevet anført, at de sagsøgende producenters krav om godtgørelser, i modsætning til producentorganisationernes, skal afvises. Derfor mener jeg ikke, at sagsøgernes krav bør afvises fra realitetsbehandling.

Realiteten

14. I sag 5/71, Zuckerfabrik Schöppenstedt mod Rådet (Sml. 1971, s. 275) udtalte Domstolen:

»da der er tale om en generel retsakt, som indebærer valg af økonomisk-politisk karakter, kan Fællesskabet kun ifalde nævnte ansvar efter Traktatens artikel 215, stk. 2, for det tab, som private har lidt ved denne retsakt, såfremt der foreligger en tilstrækkeligt kvalificeret krænkelse af en højere retsregel til beskyttelse af private« (præmis 11).

For at afgøre om dette udsagn kan anvendes på nærværende sag, må det afgøres, om forordning nr. 3587/86 er en generel retsakt, som indebærer et økonomisk-politisk valg for den institution, som udstedte den.

15. Det fremgår af Traktatens artikel 189, at »En forordning er almengyldig. Den er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver Medlemsstat«. Forordning nr. 3587/86 er derfor tilsyneladende en generel retsakt. Desuden er sagsøgerne i denne sag ikke berørt på grund af en egenskab, som er særlig for dem, men alene i kraft af deres erhvervsmæssige virksomhed. I denne henseende adskiller deres stilling sig ikke fra enhver andens, som udøver den samme virksomhed. Jeg kan derfor ikke acceptere sagsøgernes anbringende om, at forordning nr. 3587/86 ikke er en generel retsakt, men en

retsakt som er analog med en forvaltningsakt, som har et alment anvendelsesområde. Det er klart, at denne forordning, som er almengyldig, virkelig er en generel retsakt.

16. For så vidt angår spørgsmålet, om den indebærer økonomisk-politiske foranstaltninger, vil jeg henvise til, at tilpasningskoefficienternes formål er at gøre det muligt at beregne opkøbsprisen for produkter, hvis handelsegenskaber adskiller sig fra de pågældende ledeprodukters. Når Rådet fastsætter opkøbsprisen, skal det i henhold til artikel 16, stk. 3, i forordning nr. 1035/72, som ændret ved forordning nr. 2454/72, »for hvert enkelt produkt navnlig [tage] hensyn til de særlige forhold på markedet og i særdeleshed til prissvingningernes omfang«. Det følger heraf, at når Kommissionen fastsætter tilpasningskoefficienter, som skal anvendes i særlige tilfælde, skal den anvende de samme betragtninger på produkter med handelsegenskaber, som adskiller sig fra ledeprodukternes. Dette fremgår i øvrigt også af anden betragtning til forordning nr. 3587/86.

17. Efter min opfattelse har Kommissionen klart et skøn, når den fastsætter koefficienterne. Dette skøn er naturligvis ikke helt frit, men det omfatter muligheden for at afgøre, hvornår et produkt har sådanne egenskaber, at der bør anvendes en tilpasningskoefficient, og på hvilket niveau, koefficienten skal fastsættes på baggrund af den funktion, som opkøbsprisen har i den ved forordning nr. 1035/72 indførte markedsordning. At dette indebærer, at Kommissionen skal træffe subjektive valg af økonomisk-politisk karakter, snarere end blot at anvende en fast formel, kan ses derved, at sagsøgerne hverken har kunnet godtgøre, at Kommissionen faktisk begik en fejl, da den fastsatte tilpasningskoefficienterne, eller specificere det niveau, hvor de efter sagsøgernes mening burde have været fastlagt. Dette bekræftes også af kravet i artikel 16, stk. 4, i forordning nr. 1035/72, om, at tilpasningskoefficienterne fastsættes efter fremgangsmåden i artikel 33 (den såkaldte »forvaltningskomitéprocedure«). Efter denne procedure skal Kommissionen forelægge et udkast til de foranstaltninger, der skal træffes, for en komité, som består af repræsentanter for medlemsstaterne. Komitéen afgiver en udtalelse vedrørende udkastet. Såfremt de foranstaltninger, som Kommissionen efterfølgende træffer, ikke er i overensstemmelse med komitéens udtalelse, kan Rådet inden for en frist af en måned lade sin egen afgørelse træde i stedet for Kommissionens. Denne procedure indebærer, at det er muligt at udøve et skøn på tre stadier: for det første kan Kommissionen udøve et skøn; derefter udøver komitéen bestående af repræsentanter for medlemsstaterne et skøn; og endelig Rådet. Proceduren tager klart højde for, at der kan være forskellige meninger med hensyn til, hvad der kræves, for at den fælles markedsordning for frugt og grønsager kan fungere efter sit formål, og indeholder en ordning, hvorved man kan fastlægge den opfattelse, der er afgørende.

18. Det følger heraf, at sagsøgerne, i overensstemmelse med Domstolens afgørelse i Schöppenstedt-sagen, skal godtgøre, at »der foreligger en tilstrækkeligt kvalificeret krænkelse af en højere retsregel til beskyttelse af private«.

19. Sagsøgerne har fremført tre grunde til, at de anser forordning nr. 3587/86 for ulovlig. For det første mener de, at Kommissionen har overskredet sine beføjelser, fordi de nye tilpasningskoefficienter nedsætter de opkøbspriser, Rådet har fastsat. Sagsøgerne anfører, at dette indebærer, at Kommissionen har tiltaget sig Rådets kompetence for at forfølge sine egne politiske målsætninger, dvs. at sænke interventionsniveauet. For det andet anfører sagsøgerne, at den anfægtede forordning undergraver de principper, der ligger til grund for den fælles markedsordning for frugt og grønsager, fordi den ændrer virkningen af de priser, Rådet har fastsat på grundlag af udviklingen i noteringerne. For det tredje hævder sagsøgerne, at den anfægtede forordnings begrundelse er utilstrækkelig.

20. Jeg kan hurtig tage stilling til det tredje anbringende. Domstolen statuerede i sag 106/81, Kind mod Det Europæiske Økonomiske Fællesskab (Sml. 1982, s. 2885), at »Derimod kan Fællesskabet ikke ifalde ansvar« efter artikel 215, stk. 2, »blot fordi en retsakt ikke er begrundet« (dommens præmis 14). Jeg ser ikke nogen grund til at fravige dette princip her.

21. Med hensyn til sagsøgernes to andre anbringender, er jeg for så vidt angår denne sag parat til at antage, at bestemmelserne i forordning nr. 1035/72, som den anfægtede forordning blev udstedt i henhold til, er højere retsregler, hvis krænkelse kan pådrage Fællesskabet ansvar i henhold til artikel 215, stk. 2 (jfr. sag 74/74, CNTA mod Kommissionen, Sml. 1975, s. 533). Desuden mener jeg, at ordningen i forordning nr. 1035/72, i det mindste delvis, har til formål at beskytte den gruppes interesser, som sagsøgerne tilhører, dvs. erhvervsdrivende, som driver virksomhed med de produkter, ordningen finder anvendelse på. Som det fremgår af Traktatens artikel 39, stk. 1, litra b), er et af formålene med den fælles landbrugspolitik at sikre landbrugsbefolkningens interesser. I Kampffmeyer-sagen antoges det, at ordningens bestemmelser derfor kan anses som udformede til at beskytte private, som begrebet er anvendt i Domstolens afgørelse i Schöppenstedt-sagen (jfr. forenede sager 5/66, 7/66 og 13/66-24/66, Kampffmeyer mod Kommissionen, Sml. 1965-68, s. 381). Dette ændres ikke ved, at den omhandlede ordning utvivlsomt også har et bredere formål, nemlig at fremme den pågældende markedsordnings problemløse funktion.

22. Jeg mener ikke, at det er nødvendigt at dvæle længe ved disse spørgsmål, da sagsøgerne ikke alene skal godtgøre, at der er sket en krænkelse af en højere retsregel til beskyttelse af private, men også at krænkelsen er tilstrækkelig kvalificeret til, at Fællesskabet pådrages et erstatningsansvar. I de forenede sager 83/76 og 94/76, 4/77, 15/77 og 40/77, HNL mod Rådet og Kommissionen, Sml. 1978, s. 1209 (»skummetmælkspulver«) udtalte Domstolen:

»at på de områder, der henhører under Fællesskabets økonomiske politik, bør private, inden for rimelige grænser og uden at kunne opnå skadesløsholdelse af offentlige midler, affinde sig med, at en generel rets-

akt medfører visse skadelige virkninger for deres økonomiske interesser...«.

Domstolen understregede dernæst, at i en retlig sammenhæng, som er kendetegnet ved udøvelsen af en vid skønsbeføjelse, f.eks. den fælles landbrugspolitik, kan Fællesskabet kun ifalde ansvar, »hvis den pågældende institution åbenbart og groft har overskredet grænserne for udøvelsen af sine beføjelser« (præmis 6).

23. I sådanne sager skal det derfor undersøges, som Domstolen understregede i »Isoglukose«-sagerne (forenede sager 116/77 og 124/77, Amylum mod Rådet og Kommissionen, præmis 16, Sml. 1979, s. 3497, og sag 143/77, KSH mod Rådet og Kommissionen, præmis 13, Sml. 1979, s. 3583), om Kommissionen åbenbart og groft har overskredet de grænser, den skal respektere under udøvelsen af sin skønsbeføjelse inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik.

24. Dette er et meget strikt kriterium, som Domstolen kunne tænkes en dag at ville tage op til fornyet overvejelse. Jeg mener dog ikke, at det er nødvendigt i denne sag, for sagsøgerne har efter min mening ikke bevist, at Kommissionen overhovedet har misbrugt sin skønsbeføjelse. Ved at udnytte sin bemyndigelse til at fastsætte nye tilpasningskoefficienter opfyldte Kommissionen blot sin pligt hertil efter artikel 16, stk. 4, i forordning nr. 1035/72. Det er rigtigt, at tilpasningskoefficienterne ændrer de opkøbspriser, som anvendes på produkter med visse egenskaber, men det er den virkning, de er tiltænkt efter forordningen. Tilpasningskoefficienternes niveau må naturligvis justeres, efterhånden som markedet ændrer sig. At ændre tidligere gældende tilpasningskoefficienter kan derfor ikke siges at gribe ind i Rådets kompetence. Det skal snarere ses som en integreret del af markedsstyringsordningen i den fælles markedsordning for frugt og grønsager, som blev oprettet ved forordning nr. 1035/72. Det forhold, at Kommissionen efterfølgende besluttede i forbindelse med den videre udøvelse af sit skøn at afbøde virkningerne af de nye tilpasningskoefficienter ved at udstede forordning nr. 1998/87, der omhandler visse undtagelser fra den anfægtede forordning for høståret 1987/88 (EFT L 188, s. 30), ændrer efter min opfattelse intet ved sidstnævnte forordnings gyldighed.

25. Ifølge opgavefordelingen i forordning nr. 1035/72 falder det klart inden for Kommissionens opgaver at fastsætte nye tilpasningskoefficienter, hvilket bekræftes af den procedure, som efter forordningen skulle følges forud for udstedelsen af forordning nr. 3587/86 og som jeg allerede kort har beskrevet. Proceduren giver Rådet mulighed for at lade sin egen beslutning træde i stedet for Kommissionens, når komitéen bestående af repræsentanter for medlemsstaterne afgiver en udtalelse, som afviger fra Kommissionens udkast til de foranstaltninger, der skal træffes. Det fremgår af den sidste betragtning til den anfægtede forordning, at komitéen ikke afgav en udtalelse vedrørende de foranstaltninger, som forordningen indeholder, inden for den af formanden fastsatte frist. Det kan derfor antages, at komitéen ikke følte, at foranstaltningerne var af en sådan betydning, at Rådet skulle have mulighed for at lade sine synspunkter træde i stedet for Kommissionens. Herefter var det op til Kommissionen at træffe sådanne foranstaltninger, som den anså for nødvendige.

Kommissionen kan derfor ikke antages herved at have grebet ind i Rådets kompetenceområde.

26. Jeg skal tilføje, at Domstolen ved vurderingen af, hvor alvorlig den påståede krænkelse af en retsregel er, også har taget hensyn til størrelsen af den berørte gruppe. I den tidligere nævnte HNL-sag bemærkede Domstolen ved sin afvisning af sagsøgernes påstande, at den pågældende foranstaltning »ramte meget store grupper af erhvervsdrivende« (præmis 7). Det modsatte var tilfældet i »Majsgritz«-sagen og »Quellmehl«-sagen (forenede sager 64/76 og 113/76, 167/78 og 239/78, 27/79, 28/79 og 45/79, Sml. 1979, s. 3091; sag 238/78, Sml. 1979, s. 2955; forenede sager 241/78, 242/78, 245/78-250/78, Sml. 1979, s. 3017; forenede sager 261/78 og 262/78, Sml. 1979, s. 3045), hvor sager anlagt mod Fællesskabet i medfør af artikel 215, stk. 2, blev vundet, og hvor Domstolen understregede, at Fællesskabets underkendelse af den retsregel, som var krænket, ramte en klart begrænset og klart identificeret gruppe af virksomheder. I denne sag har virkningerne af den anfægtede forordning ramt en bred gruppe, nemlig enhver, som beskæftiger sig med de talrige produkter, der omfattes af forordningen. Efter min opfattelse er dette endnu en grund til at slutte, at sagsøgerne ikke har bevist en tilstrækkelig kvalificeret krænkelse af en højere retsregel til beskyttelse af private.

27. Endelig skal jeg kort komme ind på yderligere to spørgsmål, som parterne har rejst, skønt jeg efter min gennemgang af sagen tvivler på, at Domstolen vil have grund til at beskæftige sig med dem. For det første er der spørgsmålet, om der er årsagsforbindelse mellem den anfægtede forordning og det tab, sagsøgerne påstår at have lidt; og for det andet, spørgsmålet om tabets opgørelse. Med hensyn til spørgsmålet om årsagsforbindelse mener jeg ikke, at det er bevist, at de sagsøgende producentorganisationer overhovedet har lidt et umiddelbart tab som følge af forordning nr. 3587/86's udstedelse. Selv om de udligningstilskud, som de havde ret til fra medlemsstaterne, faldt efter indførelsen af de nye tilpasningskoefficienter, ville de fald være udlignet ved en tilsvarende nedsættelse af de godtgørelser, de skulle betale deres medlemmer. Jeg betvivler også, at den anfægtede forordning generelt påvirkede noteringerne, idet markedet kan påvirkes af mange faktorer. Selv om det blev bevist, at noteringerne for de pågældende produkter faldt, efter at de nye tilpasningskoefficienter trådte i kraft, ville det ikke automatisk være ensbetydende med, at det første var en følge af det andet. Efter min opfattelse har sagsøgerne ikke løftet den bevisbyrde, som består i at bevise, at dette var tilfældet.

28. Med hensyn til opgørelsen af tabet har sagsøgerne forsøgt at godtgøre omfanget af det tab, de hævder at have lidt, som et direkte resultat af indførelsen af de nye tilpasningskoefficienter. Parterne er dog fortsat uenige om, hvorvidt de produkter, som sagsøgerne har udvalgt for at illustrere virkningen af den anfægtede forordning, er repræsentative for frugt og grønsager i al almindelighed. Dette er et spørgsmål, som må efterprøves, hvis sagsøgernes påstande principielt tages til følge. For så vidt angår den anfægtede forordnings virkning på noterin-

gerne i al almindelighed har sagsøgerne forsøgt at undgå at opgøre virkningen heraf ved blot at kræve et nominelt beløb i erstatning for dette tab. Efter min mening kan sagsøgerne ikke på denne måde komme uden om forpligtelsen til at opgøre deres tab, idet målsætningen med artikel 215, stk. 2, er at erstatte tab, som faktisk er lidt, ikke blot at give Domstolen mulighed for at træffe afgørelse om lovligheden af Fællesskabets handlinger. Jeg skal endvidere bemærke, at det ville være at erstatte det samme tab to gange, hvis der blev tilkendt erstatning såvel til producentorganisationen som til dennes medlemmer for faldet i markedspriserne. Producentorganisationen lider kun et sådant tab i kraft af, at dens medlemmer gør det.

Sammenfatning

29. Jeg mener, at den foreliggende sag kan realitetsbehandles, men at sagsøgerne ikke har bevist, at Kommissionen har handlet retsstridigt. Jeg foreslår derfor Domstolen at træffe følgende afgørelse:

1) Sagsøgte frifindes;

2) sagsøgerne betaler sagens omkostninger.